

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYK ZAWODOWYCH

Kod przedmiotu	
Kierunek	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna studia JM-5-letnie
Profil kształcenia	praktyczny
Semestr	VII i VIII sem. VII – przedszkole 125 godz. dydaktycznych sem. VIII – szkoła 125 godz. dydaktycznych podstawowa klasy I-III
Rodzaj praktyk (np. kierunkowa -podstawowa/ kierunkowa- pogłębiająca/dyplomowa)	asystencka
Opiekun praktyk	dr Jagoda Przybysz
Tryb studiów (studia stacjonarne, studia niestacjonarne)	studia stacjonarne, studia niestacjonarne

Cele praktyk (ogólne i szczegółowe)

Cele ogólne:

1. Pogłębienie i poszerzenie umiejętności nabywanych przez studenta w czasie studiów i nabycie nowych umiejętności poprzez praktyczne rozwiązywanie rzeczywistych zadań zawodowych.
2. Poznanie specyfiki zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
3. Doskonalenie zawodowe poprzez konfrontację przygotowania teoretycznego z praktyką; poszerzenie wiedzy zdobytej w czasie studiów.
4. Kształtowanie i doskonalenie kompetencji prakseologicznych pozwalających na dobór odpowiednich metod kształcenia, środków dydaktycznych i form organizacyjnych, umożliwiających indywidualizację procesu kształcenia.
5. Kształtowanie kompetencji społecznych pozwalających prowadzić dialog, nawiązywać relacje interpersonalne z dziećmi i ich rodzicami w duchu podmiotowości, tolerancji, szacunku i zrozumienia.
6. Wdrożenie innowacyjności w pracy nauczyciela, w zakresie dotyczącym indywidualizacji procesu nauczania uwzględniającej zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów, wspieranie ich wszechstronnego rozwoju, ich aktywności i uczestnictwa w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym.

7. Umożliwienie praktycznego sprawdzenia wiadomości zdobytych w czasie studiów oraz rozwijanie umiejętności z zakresu samodzielności, przedsiębiorczości, refleksyjnego i twórczego stosunku do pracy, sumienności w wykonywaniu zawodu.
8. Kształtowanie umiejętności i kompetencji niezbędnych dla rozpoznawania specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym oraz w młodszym wieku szkolnym oraz prowadzenia działań służących wyrównywaniu szans edukacyjnych (również w zakresie wsparcia o charakterze psychologiczno-pedagogicznym).
9. Kształtowanie umiejętności i zachowań potrzebnych w środowisku pracy (praca w zespole, należyty stosunek do pracy i innych współuczestników, z którymi praca jest wykonywana).
10. Zapoznanie z organizacją i funkcjonowaniem instytucji oraz jego komórek związanych z realizacją zadań bezpośrednio powiązanych z kierunkiem i specjalnością studiów.
11. Zapoznanie z wyposażeniem technicznym, technologicznym i informatycznym placówki przedszkolnej, szkolnej, placówki oświatowej, w tym oświatowo-wychowawczej oraz poradni psychologiczno-pedagogicznej.
12. Zapoznanie się z techniką prowadzenia dokumentacji na poszczególnych stanowiskach pracy i poprawnym jej prowadzeniu.
13. Poznanie środowiska zawodowego, zasad etyki zawodowej, holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do osób w procesie realizacji praktyk zawodowych.
14. Przygotowanie do krytycznej analizy stosowanych metod prowadzenia zajęć i wykorzystywanych środków dydaktycznych.
15. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania oraz konstruowania nowych środków dydaktycznych (również z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych ICT).
16. Przygotowanie do efektywnego organizowania własnego warsztatu nauczycielskiego; do samodzielnej pracy oraz do odpowiedzialnego podejmowania decyzji.
17. Świadome budowanie relacji z dziećmi i uczniami, ich rodzicami lub opiekunami oraz ze współpracownikami i środowiskiem lokalnym.
18. Stwarzanie warunków niezbędnych do rozwijania gotowości do podjęcia roli nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, w tym do rozwoju kompetencji zawodowych, niezbędnych do kształtowania i rozwoju osobowości dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.
19. Kształtowanie wiedzy z zakresu pedeutologii i deontologii pedagogicznej: rozwijanie pozytywnych przekonań studentów dotyczących własnych kompetencji zawodowych i osobowościowych, umacnianie przekonania o trafności wyboru zawodu.
20. Zebranie materiałów/przeprowadzenie badań empirycznych na poziomie wystarczającym do przygotowania pracy magisterskiej.

Cele szczegółowe:

1. Poznanie środowiska i warunków pracy w szkole, w klasach I-III oraz w placówce wychowania przedszkolnego.
2. Poznanie specyfiki i metod pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym, w tym wykorzystania technologii informacyjnej.
3. Nabywanie umiejętności obserwacji i diagnozy rozwoju dziecka.
4. Nabycie umiejętności planowania pracy pedagogicznej i wychowawczej, prowadzenia i dokumentowania przebiegu zajęć oraz dokonywania ewaluacji własnych działań.
5. Rozbudzanie zainteresowań problematyką działalności współczesnej szkoły i przedszkola oraz pracy z dzieckiem.
6. Zapoznanie studenta z zagadnieniami dotyczącymi pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz ze znaczeniem diagnozy jednostki, grupy, środowiska w planowaniu pracy.

7. Gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczą, dydaktyczno-wychowawczą i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu pedagogiki z rzeczywistością pedagogiczną w praktycznym działaniu.
8. Obserwowanie i interpretowanie zjawisk społecznych, wychowawczych projektowanie sposobów rozwiązywania problemów.
9. Obserwowanie, planowanie i prowadzenie zajęć wychowawczo-opiekuńczych, dydaktycznych w przedszkolu/szkole z wykorzystaniem zdobytej wiedzy pedagogicznej, psychologicznej i socjologicznej.
10. Odpowiedzialne przygotowywanie się do prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych oraz ich dokumentowanie.
11. Kształtowanie umiejętności pracy z dziećmi/uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.
12. Doskonalenie umiejętności komunikacji interpersonalnej, współpracy z opiekunem praktyk, nauczycielami, specjalistami pracującymi w przedszkolu, szkole.

Opis efektów uczenia się uzyskiwanych przez studenta w ramach praktyk

OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ		SYMBOL PRK (odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się)
WIEDZA (Student zna i rozumie ...)		
1.	na czym polega proces nauczania-uczenia się, wychowania, opieki, pomocy, wsparcia, zasady, metody i środki dydaktyczne w nich stosowane;	PED2_W03
2.	proces planowania i realizacja działań dydaktyczno-wychowawczych w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej; zasady konstruowania scenariuszy zajęć, narzędzi diagnostycznych i programów zajęć o charakterze dydaktycznym, terapeutycznym w przedszkolu, szkole; metodykę pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym;	PED2_W04 PED2_W23
3.	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w przedszkolu, szkole, rozumie konieczność zapewnienia dzieciom/uczniom bezpieczeństwa psychicznego w trakcie podejmowanych działań; udzielania pierwszej pomocy w nagłych sytuacjach;	PED2_W10
4.	czynniki tworzące środowisko wychowawcze przedszkola, szkoły z uwzględnieniem potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz sposoby i metody wyrównywania szans edukacyjnych dzieci/uczniów.	PED2_W11 PED2_W12
5.	potrzebę prawidłowej komunikacji interpersonalnej (werbalnej i niewerbalnej), wskazuje czynniki ułatwiające i bariery komunikacyjne;	PED2_W16
6.	środki, urządzenia techniczne (komputery, tablice multimedialne) i możliwości ich wykorzystania w pracy dydaktyczno- wychowawczej z dziećmi/uczniami w przedszkolu, szkole;	PED2_W17 PED2_W24
7.	metody diagnozowania, planowania i projektowania zajęć wychowawczych, opiekuńczych, edukacyjnych z uwzględnieniem specjalnych potrzeb dzieci/uczniów, zgodnych celami działalności przedszkoli, szkół;	PED2_W19 PED2_W20 PED2_W22
8.	w jaki sposób i kiedy przeprowadzić ewaluację (częstkową i końcową) wyników pracy dydaktyczno-wychowawczej dzieci/uczniów w przedszkolu, w szkole;	PED2_W25

	funkcje oceniania; rozporządzenia MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania oraz promowania uczniów;	
9.	działania nauczycieli/wychowawców specyficzne dla pracy w przedszkolu, szkole, w tym zadania i metody pracy specjalistów (pedagoga szkolnego, psychologa, logopedy);	PED2_W26
UMIĘTNOŚCI (Student potrafi ...")		
1.	wyciągać wnioski z obserwacji pracy dzieci w grupie przedszkolnej i edukacji wczesnoszkolnej; identyfikować, analizować spontaniczne zachowania dzieci, uczniów, a zdobytą wiedzę wykorzystywać w czasie prowadzonych zajęć;	PED2_U01
2.	zaplanować oraz przeprowadzić zajęcia edukacyjne, opiekuńczo-wychowawcze, profilaktyczne w przedszkolu, w szkole kształtujące wartości wychowawcze (takich jak: tolerancja, empatia) z uwzględnieniem potrzeb dzieci/uczniów-zdolnych, niepełnosprawnych;	PED2_U02
3.	samodzielnie zaplanować, z wykorzystaniem wiedzy przedmiotowej i metodycznej oraz przeprowadzić zajęcia edukacyjno-wychowawcze w przedszkolu, szkole w różnej perspektywie czasowej, np.: dziennej, tygodniowej;	PED2_U03 PED2_U06 PED2_U12
4.	obserwować zależności i relacje zachodzące między uczestnikami procesu edukacyjno-wychowawczego w przedszkolu, szkole i wykorzystać je do doskonalenia procesu wychowania i edukacji.	PED2_U07
5.	pogłębiać swoją wiedzę i umiejętności pedagogiczne - podejmowanie różnych form samodoskonalenia i doskonalenia zawodowego;	PED2_U09 PED2_U23
6.	podejmować działania mające na celu pomoc uczniom mającym trudności w nauce, uwzględniając informacje od specjalistów; samodzielnie przygotować scenariusze zajęć wychowawczych, edukacyjnych (z zachowaniem taksonomii oraz operacjonalizacji celów), uwzględniając pracę z dziećmi/uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	PED2_U11 PED2_U18 PED2_U19
7.	motywować dzieci/uczniów do pracy nad sobą i dążenia do osiągnięcia założonych celów; podejmować działania (np. plastyczne, techniczne), rozwijające kreatywność dzieci/uczniów	PED2_U13
8.	zaplanować i przeprowadzić zajęcia z dziećmi/uczniami z zastosowaniem pracy w grupach i wykorzystaniem znanych sobie aktywizujących metod nauczania;	PED2_U14 PED2_U17
9.	dokonać ewaluacji własnych działań edukacyjnych, w tym realizację celów wychowania i kształcenia, wykorzystania metod i środków dydaktycznych, w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy;	PED2_U15
10.	stosować i wdrażać zasady bezpieczeństwa, higieny życia i zdrowia w pracy z dzieckiem/uczniem w przedszkolu, szkole oraz udzielić pomocy w nagłej sytuacji;	PED2_U16 PED2_U24
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (Student jest gotów do...")		
1.	ocenić poziom swojej wiedzy i umiejętności pedagogicznych w celu doskonalenia swoich kompetencji zawodowych oraz rozwijać je we współpracy z nauczycielami i specjalistami;	PED2_K01
2.	ponoszenia odpowiedzialności za przygotowanie i rezultaty podejmowanych przez siebie działań dydaktyczno-wychowawczych w przedszkolu i szkole; dbanie o bezpieczeństwo swoje, dzieci/uczniów podczas realizacji zajęć podejmowanych w przedszkolu, szkole;	PED2_K05

3.	dostrzegania i analizowania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej; przestrzegania zasad i norm etycznych;	PED2_K06
4.	rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami w atmosferze wzajemnego szacunku; podejmowanie działań doskonalących współpracę przedszkola, szkoły z rodzicami dzieci uczniów/uczniów oraz instytucjami współpracującymi z tymi placówkami;	PED2_K09 PED2_K10
5.	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu i szacunku między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia; podmiotowe traktowanie dzieci/uczniów;	PED2_K11
6.	zaplanowania działań wpływających na wzbogacenie pracy opiekuńczo-wychowawczej przedszkola, szkoły np.: stworzenie projektu zajęć wychowawczych, profilaktycznych;	PED2_K14

Miejsce odbywania praktyk

Przedszkole, oddział przedszkolny w szkole, szkoła podstawowa klasy I-III- publiczne, niepubliczne

wymagane elementy wyposażenia infrastruktury placówki - pomieszczenie lub stanowisko socjalne, umożliwiające higienę pracy, opracowywanie dokumentacji służącej realizacji praktyki oraz jej weryfikację przez zakładowego opiekuna praktyki, a także służące konsultacjom z opiekunem w zakresie przebiegu praktyki, dostęp do dokumentacji szkolnej oraz regulującej pracę w przedszkolach, szkołach, dostęp do dokumentów i danych umożliwiających zebranie danych do opracowania/przygotowania dokumentów służących weryfikacji efektów kształcenia wymaganych na danym etapie praktyki, dostęp do pracowni szkolnych, np. przyrodniczej, matematycznej, informatycznej; do warsztatu pracy pedagoga szkolnego, nauczyciela-wychowawcy świetlicy szkolnej – w celu zdobycia możliwości przełożenia wiedzy teoretycznej na praktykę edukacyjną w zakresie zadań realizowanych w wymienionych obszarach, dostęp do bazy placówki niezbędnej do przeprowadzenia badań empirycznych służących rozstrzygnięciu problematyki badawczej na potrzeby pracy magisterskiej.

Weryfikacja efektów uczenia się oraz sposób obliczania oceny końcowej

Po praktyce (sem. VII) odbytej w przedszkolu student przedstawia:

A. Dziennik praktyk – opis działań podejmowanych przez studenta wraz z opinią sporządzoną przez nauczyciela opiekuna praktyk w przedszkolu (PED2_W03; PED2_W04; PED2_W23; PED2_W10; PED2_W11; PED2_W12; PED2_W19; PED2_W20; PED2_W22; PED2_W26; PED2_U11; PED2_U18; PED2_U19; PED2_U13; PED2_K05; PED2_K09; PED2_K10; PED2_K11;)

B. Portfolio zawierające następujące dokumenty:

1. sprawozdanie z odbytych praktyk (zał. 1B);
2. raport z odbytych praktyk (zał. 2B);
3. samoocena osiągniętych w ramach praktyki pedagogicznej efektów uczenia się (zał. 3B);
4. ankieta ewaluacyjna (zał. 4B);
5. karta obserwacji zajęć/lekcji (5B, szt. 2);
6. karta obserwacji i oceny zajęć – obserwacja i ocena dokonana przez nauczyciela (zał. 6B szt. 2);
7. ramowy scenariusz zajęć/lekcji prowadzonych przez studenta (zał. 7B, szt.2)
(PED2_W03; PED2_W04; PED2_W23; PED2_W11; PED2_W12; PED2_W16; PED2_W17; PED2_W24; PED2_W19; PED2_W20; PED2_W22; PED2_W26; PED2_U01; PED2_U02; PED2_U03; PED2_U06; PED2_U12; PED2_U14; PED2_U17; PED2_U16; PED2_U24)

C. Mini zadanie zawodowe (PED2_W25; PED2_U02; PED2_U03; PED2_U06; PED2_U12; PED2_K14)

D. Rozmowa sprawozdawcza na temat przebiegu praktyk (PED2_W04; PED2_W23; PED2_W10; PED2_W11; PED2_W12; PED2_U01; PED2_U07; PED2_U09; PED2_U23; PED2_U15; PED2_K01; PED2_K06;)

Z każdej z podanych form weryfikacji efektów uczenia się student otrzymuje ocenę cząstkową. Ocena końcowa z praktyk jest średnią ważoną, obliczaną wg następującego wzoru:

Ocena końcowa= $A \times 0,3 + B \times 0,3 + C \times 0,2 + D \times 0,2$

Ocena końcowa za praktyki jest ustalana zgodnie z zasadą:

5,0 – 4,75 - bardzo dobry

4,74 – 4,50 – dobry plus

4,49 – 4,0 - dobry

3,39 – 3,5 - dostateczny plus

3,49 – 3,0 – dostateczny np.: $4 \times 0,3 + 5 \times 0,3 + 4 \times 0,2 + 4 \times 0,2 = 4,3$ (dobry)

Po praktyce (sem. VIII) odbytej w szkole student przedstawia:

A. Dziennik praktyk – opis działań podejmowanych przez studenta wraz z opinią sporządzoną przez nauczyciela opiekuna praktyk w szkole (PED2_W03; PED2_W04; PED2_W23; PED2_W10; PED2_W11; PED2_W12; PED2_W19; PED2_W20; PED2_W22; PED2_W26; PED2_U11; PED2_U18; PED2_U19; PED2_U13; PED2_K05; PED2_K09; PED2_K10; PED2_K11)

B. Portfolio zawierające następujące dokumenty:

1. sprawozdanie z odbytych praktyk (zał. 1B);
2. raport z odbytych praktyk (zał. 2B);
3. samoocena osiągniętych w ramach praktyki pedagogicznej efektów uczenia się (zał. 3B);
4. ankieta ewaluacyjna (zał. 4B);
5. karta obserwacji zajęć/lekcji (5B, szt. 2);
6. karta obserwacji i oceny zajęć – obserwacja i ocena dokonana przez nauczyciela (zał. 6B szt. 2);
7. ramowy scenariusz zajęć/lekcji prowadzonych przez studenta (zał. 7B, szt.2)
(PED2_W03; PED2_W04; PED2_W23; PED2_W11; PED2_W12; PED2_W16; PED2_W17; PED2_W24; PED2_W19; PED2_W20; PED2_W22; PED2_W26; PED2_U01; PED2_U02; PED2_U03; PED2_U06; PED2_U12; PED2_U14; PED2_U17; PED2_U16; PED2_U24)

C. Mini zadanie zawodowe (PED2_W25; PED2_U02; PED2_U03; PED2_U06; PED2_U12; PED2_K14)

D. Rozmowa sprawozdawcza na temat przebiegu praktyk (PED2_W04; PED2_W23; PED2_W10; PED2_W11; PED2_W12; PED2_U01; PED2_U07; PED2_U09; PED2_U23; PED2_U15; PED2_K01; PED2_K06;)

Z każdej z podanych form weryfikacji efektów uczenia się student otrzymuje ocenę cząstkową. Ocena końcowa z praktyk jest **średnią ważoną**, obliczaną wg następującego wzoru:

Ocena końcowa= $A \times 0,3 + B \times 0,3 + C \times 0,2 + D \times 0,2$

Ocena końcowa za praktyki jest ustalana zgodnie z zasadą:

5,0 – 4,75 - bardzo dobry

4,74 – 4,50 – dobry plus

4,49 – 4,0 - dobry

3,39 – 3,5 - dostateczny plus

3,49 – 3,0 – dostateczny np.: $4 \times 0,3 + 5 \times 0,3 + 4 \times 0,2 + 4 \times 0,2 = 4,3$ (dobry)

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
Forma nakładu pracy studenta	STAC.	NIESTAC.
1. Udział w zajęciach teoretycznych – wykłady (zgodnie z planem studiów)		
2. Udział w zajęciach praktycznych – ćwiczenia, laboratoria, warsztaty, lektoriaty itp. (zgodnie z planem studiów)	125 + 125	125 + 125
3. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (1+2)	125 + 125	125 + 125
4. Praca własna (np. czytanie literatury, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)		
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):	250	250

Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów – „ECTS ” w siatce):	10	10
Uwagi		